

Jaarverslag 2003 Vast Comité van Toezicht op de politiediensten

De Bijzondere commissie belast met de parlementaire begeleiding van het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten heeft heden, 28 juni 2004 het jaarverslag 2003 van het Vast Comité P goedgekeurd.

1. Inleiding

Het Comité P is een externe instelling, zowel ten aanzien van de uitvoerende macht als ten aanzien van de politiediensten. Het Comité werd opgericht door de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten en hangt rechtstreeks af van het Parlement. Dit orgaan is niet *a priori* noch hoofdzakelijk een “politie van de politie”, onverminderd sommige bevoegdheden van zijn Dienst Enquêtes. Het Comité vervult evenmin een rechtstreekse tuchtfunctie. Het Vast Comité P is voornamelijk bekleed met een opdracht van supervisie, van globale en algemene monitoring. Met andere woorden, het Comité dient op te volgen en, indien nodig, te controleren op welke wijze de politiediensten hun opdrachten vervullen en op welke wijze de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus en de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt worden geïmplementeerd. Dit bevoorrecht observatorium van het “politiewezen” moet meer in het bijzonder toezien op de coördinatie en de doeltreffendheid van de politiediensten enerzijds en de eerbiediging van de grondwettelijke rechten en fundamentele vrijheden van de burgers anderzijds.

2. Kader van het verslag 2003

De parlementaire bespreking over de wijziging van de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten, bekrachtigd door de wet van 3 mei 2003¹ die van kracht is geworden op 1 juli 2003, waren voor de wetgever de gelegenheid om de opdrachten en bevoegdheden van het Vast Comité P opnieuw tot de kern terug te brengen, en om meer in het bijzonder te bepalen welke relaties het Comité volgens hem zou moeten onderhouden in vertrouwen en, in zekere mate, in partnerschap met verschillende andere actoren en intervenanten van de *res politica*, die “de vrede in de staat” dienen te bewaren.

Het jaar 2003 was ook de gelegenheid, met name in het verlengde van de “nulmeting” die in 2001-2002 werd uitgevoerd van zijn activiteiten en verwezenlijkingen, om de balans op te maken van tien jaar toezicht op de politiediensten in de zin van artikel 3 van de wet van 18 juli 1991. Deze

---

¹ Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten en van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, Parl. St., Kamer, 2001-2002, nr. 1790/001 tot 1790/003.

balans werd vertaald in twee publicaties: “*Voor een verantwoorde, transparante, democratische politiezorg*”² en “*Tien jaar politiefunctie*”³. Beide werken reconstrueren o.a. tien jaar opvolging van de uitvoering van de politiefunctie door de geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, in aansluiting op de voormalige algemene en bijzondere politiediensten wier hoofdopdrachten reeds waren beschreven in de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt.

Twee andere recente publicaties van het Vast Comité P zijn ook het vermelden waard: “*Le citoyen et le fonctionnement de la police au sein de l’Union européenne*”⁴ en “*Policing, Ethics and Corruption*”⁵.

Tevens onderstrepen wij dat het Vast Comité P, sinds meer dan drie jaar, een Europees forum organiseert voor de instanties of instellingen die toezicht houden op de politiediensten en instaan voor de behandeling van klachten tegen politieambtenaren of -diensten. Deze werkzaamheden hebben ook aanleiding gegeven tot een publicatie van het Vast Comité P met als titel “*Le citoyen et le fonctionnement de la police au sein de l’Union européenne*”.

Naar het voorbeeld van al deze publicaties, schetst het jaarverslag een zo goed mogelijk beeld, via de diverse onderzoeken, analyses en vaststellingen waarover het verslag uitbrengt, van de rol van een politie in een rechtsstaat die wordt geregeld door het primaat van het recht en kadert in het verlengde van de Aanbeveling Rec (2001) 10 van de Raad van Europa over de Europese Code inzake politie-ethiek, dat in zijn artikelen 59 en 60 eveneens stelt: “*De politie moet verantwoording afleggen aan de Staat, de burgers en hun vertegenwoordigers. Ze moet het voorwerp uitmaken van een doeltreffende externe controle*” en “*De controle op de politie door de Staat moet worden verdeeld over de wetgevende, de uitvoerende en de rechterlijke macht*”.

3. Toezichts- en opvolgingsonderzoeken

De afgelopen tien jaar hebben de toezichtsonderzoeken door het Vast Comité P een enorme evolutie doorgemaakt. Niettegenstaande de wettelijke basis van het toezicht⁶ onveranderd is gebleven, zijn de modaliteiten waarin het toezicht wordt uitgeoefend gewijzigd. De diversiteit en veelheid aan kennis en informatie waarover het Vast Comité P nu beschikt, maken het

² BOURDOUX, Gil. L., BERKMOES, H. & VANDOREN, A. (Eds.), *Pour une police responsable, transparente, démocratique – Voor een verantwoorde, transparante, democratische politiezorg*, Brussel, Politeia, 2004.

³ BERKMOES, H. & BOURDOUX, Gil. L., (Eds.), *Tien jaar politiefunctie – Dix ans de fonction de police*, Cahiers Custodes, Brussel, Politeia, 2003.

⁴ BOURDOUX, Gil. L., VANDOREN, A. en REITER, M. (Eds.), *Le citoyen et le fonctionnement de la police au sein de l’Union européenne – Citizens and the workings of police forces within the European Union*, Brussel, Politeia, 2004.

⁵ BOURDOUX, Gil. L. en CUMPS, G. (Eds.), *Policing, Ethics and Corruption*, Brussel, Politeia, 2002.

⁶ Zie de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten (B.S. van 26 juli 1991).

mogelijk het globaal toezicht beter voor te bereiden, uit te voeren en op te volgen. Het Comité blijft investeren in de verbetering van zijn interne werking en van de werking van de politie-instelling.

In 2003 heeft het Vast Comité P (door tussenkomst van zijn Dienst Enquêtes) 47 toezichtsonderzoeken s.s. beheerd en/of uitgevoerd, 23 ervan werden in hetzelfde jaar aangevat. Dit ging enerzijds om thematische onderzoeken en onderzoeken met betrekking tot de doeltreffendheid en doelmatigheid van een politiekorps, -eenheid of -dienst en anderzijds om bijzondere onderzoeken, marginale controles of opvolgingsonderzoeken.

Het toezichtsonderzoek evolueert tot een meet- en evaluatie-instrument van de politiewerking in haar geheel. Voor een aantal onderzoeken werd reeds een globaal, tussentijds of opvolgingsverslag toegezonden aan de Bijzondere parlementaire begeleidingscommissie. Daarenboven werden al deze verslagen ook overgemaakt aan de hiërarchische overheden, de verantwoordelijken en in de meeste gevallen ook aan de ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie. Sommige van deze verslagen werden reeds gedeeltelijk gepubliceerd. Andere hebben al diverse reacties opgewekt, die nogal vaak aansluiten bij de gedane aanbevelingen.

Bescherming van de rechten van de mens en doelmatigheid van het politie-beleid

Er werden onderzoeken verricht naar volgende onderwerpen: fouilleringen en vrijheidsberovingen; aantijgingen van mishandeling bij vrijheidsberovingen; doorgangscellen (amigo's) en opsluitingen in politiekantoren; "incidents in custody"; mensensmokkel; repatriëringen; woonwagengedrag; wijze waarop de politiediensten communiceren met bepaalde personen die in bestaansonzekerheid leven; gebruik van dwang en geweld; alternatieve geweldstrainingen; beveiliging van de toegang tot de gegevensbanken; onthaalfunctie; ordehandhaving; ordehandhaving bij sportevenementen (voetbal); 101-centrales – Astrid; de functie interne controle *sensu stricto*; administratieve taken; aflevering van getuigschriften van goed zedelijk gedrag; primaire gerechtelijke processen; technische en wetenschappelijke politie; informantenbeheer; politiediensten en minderjarigen; schuldig verzuim; politie, racisme, discriminatie en diversiteit; wijze van behandeling van het fenomeen intrafamiliaal geweld door de geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus.

Nadere preciseringen over deze onderzoeken en over de hierna vermelde onderzoeken worden beschreven in een bijlage bij dit perscommuniqué.

Op vraag van de Belgische regering heeft het Comité P ook meegewerkt aan de redactie van antwoorden op de vragen van verschillende Europese toezichtsorganen zoals de *European Commission against Racism and Intolerance* of het Europees Comité ter voorkoming van foltering en onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing of van andere internationale instellingen die onder de VN-vlag opereren.

Doelmatigheid en coördinatie van de politiediensten

In dit verband werden onderzoeken uitgevoerd met betrekking tot: steun; bijzondere eenheden; informatiebeheer bij de geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus; politionele criminaliteitsstatistieken; internationale politiesamenwerking; politionele capaciteit inzake informatica-criminaliteit; politiewebsites; geïntegreerde en gecoördineerde politieacties.

Doeltreffendheid van de algemene werking van een of meer politiediensten, -korpsen of een van hun componenten

De onderzoeken die werden gevoerd hebben betrekking op: de nauwkeurige bepaling van het aantal politieambtenaren waarover een bepaalde politiezone op een gegeven ogenblik beschikt; de capaciteitsproblematiek Brussel; de opslag van wapens en munitie; opvolgingsonderzoeken en marginale onderzoeken in bijna veertig politiezones, -diensten of -eenheden; politiehonden; provinciale verkeerseenheden en de metrobrigade.

Met het Comité I werd een gezamenlijk onderzoek gevoerd naar de wijze waarop de politiediensten informatie verzamelen en uitwisselen in de strijd tegen het terrorisme. Tot slot, werden er onderzoeken gevoerd naar sponsoring, corruptie en zelfmoord.

4. Klachten en aangiften

De burgers kunnen hun klachten rechtstreeks tot het Comité P richten. De stijgende trend die ingezet werd vanaf 1999 blijft voortduren. Op 31 december 2003 had het Vast Comité P 1 786 klachten ontvangen. Dit is een stijging met ruim 25 % ten opzichte van 2002 (1 428) en met 268,25 % in vergelijking met het basisjaar 1999 (489).

Dit hoge aantal klachten kan nog steeds verklaard worden door de perceptie van de burger dat de politiehervorming (nog) steeds haar doel niet zou hebben bereikt, niettegenstaande recente peilingen of studies⁷ een stijgend vertrouwen van de burger in de politie aangeven. De grotere mondigheid van de burger speelt hier tevens een rol, alsook het feit dat het Vast Comité P hoe langer hoe meer gekend is door de burger. Dit neemt niet weg dat de verwachtingen van de burger, die zich terecht in een verzorgingsstaat thuis voelt, hoog gespannen zijn. Er dient ook op te worden gewezen dat klachten soms worden ingediend als tactisch middel in een hangend gerechtelijk onderzoek met als enig doel de onderzoeker in diskrediet te brengen of in de hoop het onderzoek te vertragen.

De recente wetwijzigingen stellen het Comité P in staat klachten rechtstreeks aan de betrokken diensten te zenden voor autonome afhandeling. In 2003 werden zo 296 dossiers voor autonome afhandeling aan de Commissaris-generaal of aan diverse andere korpschefs overgemaakt en 624 voor onderzoek door hun dienst intern toezicht, ter voorbereiding van de latere beslissing die het Vast Comité P in plenaire vergadering zou nemen. Hierbij moet worden opgemerkt dat de klager aan het Comité P kan vragen om een tweede lezing van het dossier dat werd behandeld door de Commissaris-generaal, de korpschef, de Algemene Inspectie van de federale politie en van de lokale politie of de dienst intern toezicht.

De Dienst Enquêtes van het Comité P kan ook gevat worden door de gerechtelijke overheden, door het openbaar ministerie of de onderzoeks-

---

⁷ Zie o.a. ACKAERT, J. en VAN CRAEN, M., "Veiligheidsscan. Ontwikkeling instrument en proefproject in de Politiezone Beringen-Ham-Tessenderlo", Diepenbeek, Limburgs Universitair Centrum, 2004, 142 p.

rechter, voor het uitvoeren van gerechtelijke onderzoeken en dit in overeenstemming met het Wetboek van Strafvordering of met bepaalde bijzondere wetten. Het Comité P heeft zo goed als geen vat op het aantal gerechtelijke onderzoeken dat aan de Dienst Enquêtes wordt toegewezen. Dit aantal is *in se* wisselend en dikwijls afhankelijk van de actualiteit. Het Comité heeft hier trouwens niet rechtstreeks noch onmiddellijk toegang toe. Er waren 556 gerechtelijke onderzoeken in 2003, tegenover 533 in 2002 en 360 in 1999. Net als voor de klachten en aangiften wijst niets erop dat de toename van het aantal gerechtelijke dossiers zich niet zal voortzetten.

5. Opvolging van de uitvoering van de wet van 7 december 1998 en van de wet van 5 augustus 1992

Op uitdrukkelijk en herhaaldelijk verzoek van zijn Parlementaire begeleidingscommissie heeft het Vast Comité P in 2000-2001 de uitvoering opgevolgd van wat toen de politiehervorming werd genoemd. Het Comité heeft de wijziging van het politielandschap eveneens becommentarieerd in zijn jaarverslag 2002. In hetzelfde kader worden verschillende aspecten van de uitvoering van de politiefunctie door de geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus besproken in het jaarverslag 2003 van het Comité P. Deze oefening is bijzonder delicaat en moeilijk, om verschillende redenen. Gezien de omvang en de complexiteit is het immers nagenoeg onmogelijk om deze problematiek in haar totaliteit op enkele pagina's te schetsen. Bijgevolg zal het Vast Comité P slechts een aantal aspecten van de problematiek beschrijven en van commentaar voorzien, rekening houdend met de bekommernissen van zijn Parlementaire begeleidingscommissie – en ook met de zijne – en binnen de limieten van zijn opdrachten en bevoegdheden. Het Comité P heeft ook meermaals van gedachten kunnen wisselen met verschillende actoren of intervenanten die bij de hervorming betrokken zijn.

6. Jaarverslagen van de politiekorpsen

Het Vast Comité P heeft een analyse gemaakt van de jaarverslagen (die hem werden toegezonden) van de geïntegreerde politiedienst (vooral de korpsen van lokale politie) met als doel het Parlement op een gestructureerde en systematische wijze te informeren over de mate waarin de geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus zijn wettelijke opdrachten uitvoert en over de wijze waarop de principes die zijn werking beheersen, worden ingevuld en nageleefd. In de toekomst zal een meer diepgaande analyse worden gemaakt van de jaarverslagen van de eenheden van de federale politie, aan wie de verplichting om dergelijk verslag op te stellen zou moeten worden opgelegd.

Het belang van het opstellen van een jaarverslag door de geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus (vandaag vooral de lokale component maar de commissaris-generaal en de inspecteur-generaal zijn ook een

jaarverslag aan het opstellen) dient te worden benadrukt. Door de gerechtvaardigde verwachtingen en eisen inzake transparantie en verantwoording van het politieoptreden en functioneren, is het Vast Comité P ervan overtuigd dat het opstellen van een jaarverslag ontegensprekelijk bijdraagt tot het bereiken van deze doelstellingen. In de huidige stand van zaken is er immers geen wettelijke verplichting om een jaarverslag op te stellen.

7. Conclusies en aanbevelingen

De voornaamste conclusies en aanbevelingen die het Comité P wenst te benadrukken, zijn:

- de hiërarchische of andere verantwoordelijken die binnen hun zone of in andere forums ertoe neigen al hun problemen of moeilijkheden toe te schrijven aan de wijzigingen van het politiestelsel, gaan blijkbaar voorbij aan de hierboven vermelde wil van de wetgever. Alhoewel de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus in de autonomie voorziet van beide niveaus, verliezen zij blijkbaar nogal vaak uit het oog dat deze wet, die met een zeer grote meerderheid werd goedgekeurd, er onmiskenbaar de nadruk op legt dat beide niveaus samen de geïntegreerde politiezorg verzekeren;
- de uitoefening van de eigen politiefunctie niet inschrijven in de uitoefening van de geïntegreerde politiezorg als geheel is een kortzichtige visie die niet alleen in strijd is met de wil van de wetgever, maar uiteindelijk ook zal leiden tot een deficiënte werking van de eigen zone of van het gedeelte van het betrokken federale niveau. Tevens wenst het Comité P er op te wijzen dat het zich beroepen op de politiehervormingen om problemen of moeilijkheden die hun oorzaak vinden in het verleden te verrechtvaardigen als een niet te verantwoorden gemakkelijksoplossing voorkomt;
- onze observaties en onderzoeken hebben meermaals bevestigd wat we reeds in onze twee laatste jaarverslagen had becommentarieerd of naar voren geschoven met betrekking tot de kennis, de assimilatie en toepassing van de wet, meer in het bijzonder het Wetboek van Strafvordering en de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt. Ter illustratie hiervan, kunnen we meegeven dat heel wat politieambtenaren het onderscheid niet kunnen maken tussen de diverse types van fouilleringen of de inhoud van de omzendbrief betreffende de bevoorrading van personen in arrest niet goed of helemaal niet kennen;
- het concept gemeenschapsgerichte politiezorg heeft nog niet overal ingang gevonden. Een kwaliteitsvolle politie in de burgermaatschappij moet gebaseerd zijn op een veel bredere benadering van de veiligheid en leefbaarheid. We hebben het hier over een cultuurverandering, die niet van de ene dag op de andere kan worden verwezenlijkt. Deze "factor tijd" was trouwens één van de aspecten die enigszins uit het oog werden verloren op het ogenblik dat men concreet gestalte ging geven aan de wet van 7 december 1998. Maar konden de zaken anders worden aangepakt? Negatieve en *a posteriori* kritiek geven is in dit geval wel erg makkelijk;
- de aantijgingen die via de meest diverse kanalen tegen de politiediensten worden geuit, zijn zonder twijfel niet allemaal gegrond. Het is echter fundamenteel dat wordt toegezien op het optreden van de politiediensten,

dat het wordt gecontroleerd door een absoluut neutrale instantie en dat ondubbelzinnig kan worden aangetoond dat er geen redenen zijn om zich zorgen te maken over hun interventies of hun optreden, noch om *a priori* wantrouwig of terughoudend te zijn ten aanzien van deze diensten;

- de politiefunctie komt per definitie toe aan de overheid. Ze wordt uitgevoerd door de traditionele openbare politiediensten of door andere organen die zijn toegestaan en/of worden gecontroleerd door de overheid wier hoofddoelstelling erin bestaat de orde in de burgermaatschappij, “de vrede in de staat” te handhaven. Het Comité P meent dat de tendens om taken te onttrekken aan de politiediensten moet worden afgeremd en dat hiermee zeer voorzichtig moet worden omgesprongen. Zelfs indien het, in vele gevallen, gaat om voornamelijk administratieve taken, moet men zich ervoor hoeden dat aan deze diensten geen deel van hun essentie zelf wordt ontnomen;
- wat door sommigen als het “opbod” op het vlak van regelgeving werd bestempeld, is ook en misschien vooral het gevolg van de aanhoudende vraag naar verfijning alsook van de eisen van de inplaatsstelling van de geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, die bovendien wordt geregeld door de uiterst ingewikkelde en moeilijk in praktijk te brengen personeels- of tuchtstatuten. Sommige taken die worden bestempeld als “administratieve overlast” zijn ook uitdrukkelijk voorzien door de wet of zijn noodzakelijk voor een goed beheer van de staatsgelden. Sinds kort worden hieraan vereenvoudigingen aangebracht;
- tijdens een werkvergadering hebben de commissaris-generaal en de directeurs-generaal van de federale politie ons ervan kunnen overtuigen dat er de afgelopen maanden vooruitgang was geboekt inzake steun aan het lokale niveau en op het vlak van de geïntegreerde werking in alle domeinen die onder hun bevoegdheden vallen;
- het managementmodel dat echt zichtbaar is geworden in talrijke componenten van de geïntegreerde politiedienst, los van de vorm die het aanneemt, draagt ongetwijfeld bij tot meer professionalisme op korte en lange termijn. Dit is ontegensprekelijk één van de positieve punten van de hervorming, naast een grotere betrokkenheid van de politieoverheden, die daarmee gepaard gaat;
- de bijzondere eenheden van de federale politie kampen nog steeds met ernstige personeelstekorten. Deze eenheden hebben nochtans hun sporen meer dan verdiend en krijgen daarvoor tot in het buitenland erkenning. Het Comité P wijst eveneens op de onrustbarende evolutie om bepaalde lokale politiekorpsen met bijzondere eenheden of wapens uit te rusten;
- vooreerst zou er beter en zo volledig mogelijk rekening moeten worden gehouden met de doelstellingen die de wetgever in 1991 voor ogen had, die in 1992 werden bevestigd en in 1998 nogmaals werden verduidelijkt. Het is hoog tijd dat men stopt met denken en spreken in termen van politiehervorming of van lokale politie en federale politie. De wetgever heeft een geïntegreerde werking en een geïntegreerde, gecoördineerde en professionele uitvoering van de politiefunctie in plaats willen stellen met de organisatie van de geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus;

- waarom niet overwogen om een min of meer formeel platform op te richten voor overleg tussen de federale en de lokale componenten, samengesteld uit erkende technici, die tevens kunnen bogen op terreinervaring, om te komen tot een beter wederzijds begrip voor de prioriteiten en taken en de beste manier om deze te concretiseren?;
- het Comité P kan niet anders dan vragen, in bepaalde omstandigheden zelfs eisen, dat de verschillende verplichtingen inzake de toezending van informatie aan zijn adres beter worden nageleefd door de politiediensten, de overheden van bestuurlijke politie of van gerechtelijke politie, zodat het zijn opdrachten ten dienste van het Parlement en dus van de burger zou kunnen vervullen. De leden van zijn Parlementaire begeleidingscommissie hebben hier tijdens de besprekingen van de afgelopen dagen ook de nadruk op gelegd;
- in een zorg om continuïteit en met eerbiediging van de principes van transparantie en goed bestuur, streeft het Vast Comité P er, in alle omstandigheden, naar om zijn opdrachten vanuit een positieve benadering te vervullen: de politiediensten en -ambtenaren mogen van de leden van de toezichtsorganen terecht verwachten dat zij hun rol en opdracht volkomen begrijpen en dat zij vanuit een positieve ingesteldheid adviezen en aanbevelingen uitbrengen.

Van de andere aanbevelingen die door het Comité P werden geformuleerd, verdienen de volgende te worden benadrukt:

- de noodzakelijke spreiding in de tijd om oplossingen uit te werken die aanvaardbaar en onmisbaar zijn voor beide niveaus van de geïntegreerde politie;
- men moet er ook voor zorgen dat de politiefunctie niet wordt uitgehold;
- de overheden, verantwoordelijken en alle actoren dienen bij te dragen tot de verwezenlijking van een aanvaardbaar evenwicht tussen management en ethiek, doeltreffendheid/doelmatigheid en de eerbiediging van de fundamentele rechten en vrijheden;
- de verschillende hiërarchische verantwoordelijken moeten duidelijk worden verzocht hun verantwoordelijkheden op te nemen bij de intelligente, verantwoorde en transparante uitvoering van de adequate bepalingen van het tuchtstelsel;
- de toekenning van rechtspersoonlijkheid aan eengemeentezones zou in vele gevallen en omstandigheden een pluspunt kunnen zijn;
- men moet echter voor ogen houden dat een beetje stabiliteit belangrijk is om zich meer te kunnen toeleggen op “wat de politie doet”, om te evalueren en om dan de eventueel nodige verbeteringen aan te brengen. In dit opzicht, moet de laterale samenwerking tussen de zones worden aangemoedigd en versterkt;
- de DirCo heeft niet altijd al zijn potentieel kunnen benutten en dus niet al zijn energie en knowhow kunnen besteden aan de integratie van de twee niveaus van de politie met het oog op een meer doeltreffende werking;
- men moet inspanningen blijven leveren met het oog op rationalisering, vereenvoudiging, modernisering en professionalisering, zonder de eisen van beroepsethiek en vertrouwen van de burger uit het oog te verliezen;

- in ieder geval, is het van belang vaart te zetten achter de daadwerkelijke inplaatsstelling van de communicatie- en informatiecentra en de arrondissementele informatiekruispunten, op een juiste en doeltreffende manier ook, wil men de weerstand ertegen kunnen overwinnen en tegemoet komen aan de tekortkomingen;
- het wettelijk referentiekader voor de detachering van politieambtenaren moet nog steeds worden verduidelijkt. Hetzelfde geldt voor de Vaste Commissie van de lokale politie en voor de werkelijke rol van de Adviesraad voor burgemeesters;
- er zou ook voor meer eenvormigheid moeten worden gezorgd op het vlak van de verschillende verstrekte opleidingen.
Het Comité P is van mening dat voortaan nog slechts één enkel eind-examen zou mogen worden georganiseerd voor alle kandidaten en per categorie;
- er zouden specifieke opleidingen moeten worden voorzien of een nieuwe dynamiek op gang worden gebracht in de volgende domeinen: gebruik van bepaalde informatica- of communicatiemiddelen, de beheersing van crisis-situaties, deontologie, multiculturalisme en kansarmoede, intrafamiliaal geweld, gebruik van bepaalde geweldbeheersingstechnieken, gebruik van vuurwapens, enz.;
- zonder te vervallen in een overregulering, zouden er duidelijke(re) richtlijnen moeten worden uitgevaardigd inzake de uitvoering van de slachtofferhulp;
- afgezien van alle polemiek en elke bijkomende evaluatie van de Deontologische code, lijkt het ons ook belangrijk dat deze code wordt geïmplementeerd en, indien nodig, dat alle gevolgen ervan worden geëvalueerd binnen de drie jaar;
- er is ongetwijfeld meer flexibiliteit vereist bij de toepassing van het statuut van de politieambtenaren. Het systeem is ook te ingewikkeld.
De tuchtprocedures lijken veel te zwaar te zijn en zouden moeten worden vereenvoudigd en vooral toegepast telkens als dat nodig is;
- de functie van interne controle en inspectie moet beter worden georganiseerd en erkend binnen alle geledingen van de geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus.
Rekening houdend met de verschillende opdrachten die het wenst te vervullen en binnen de limieten van zijn bevoegdheden, moet het Vast Comité P ook duidelijk officieel worden aangeduid als bestemming van alle informatie met betrekking tot het gebruik van een vuurwapen of een spray en van elk noemenswaardig incident dat zich heeft voorgedaan naar aanleiding van een vrijheidsberoving of een opsluiting;
- er zouden verduidelijkingen moeten worden aangebracht en duidelijke engagementen moeten worden aangegaan met betrekking tot de integratiemechanismen, de informatiestromen, de mechanismen voor laterale en verticale ondersteuning, maar ook over de manier waarop de beschikbare middelen op elkaar worden afgestemd en ingezet.

De andere conclusies en aanbevelingen van het Comité P zijn besproken in het jaarverslag van het Vast Comité P dat kan worden geraadpleegd op zijn website www.comitep.be.

Met vertrouwen, maar ook met waakzaamheid en scherpzinnigheid blijft het Comité P de laatste ontwikkelingen in de uitvoering van de politiefunctie volgen, niet alleen door de geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus maar ook door alle andere politiediensten en -ambtenaren in de zin van artikel 3 van de wet van 18 juli 1991.

Zijn devies is dan ook: *“Semper plus ultra, vigilamus et vigilant ut quiescant!”*

Contactpersonen pers: 02/286.28.11

Nancy VAN BAREL : 02/286.28.20

André VANDOREN : 02/286.28.01

Gil. L. BOURDOUX : 02/286.28.05

De publieke verslagen van het Comité P kunnen worden geraadpleegd op zijn website www.comitep.be.